

CONCIO IX.

MYSTERIA.

I. Cur lex purificationis lata? — II. Cur primogenitorum oblatio præcepta? — III. Quæ hostia pro purificatione offerenda? — IV. Cur non agnus, sed columbæ a Deipara oblata? — V. An teneretur hæc lege Deipara et Christus? — VI. Cur Simeon Christi testis electus? — VII. Cur viso Christo dimitti petiit?

THEMA.

Viderant oculi mei salutare tuum. Luc. II.

Tribus hominum generibus manifestavit suam infantiam Christus, pastoribus, magis, seniculis Simeoni et Annæ. Nec absque divino mysterio, in his enim tribus personarum generibus continetur omne hominum genus: Judæi et gentiles, viri et mulieres, pauperes et divites, simplices et sapientes, justi et injusti. Deinde, hæc ternarius continet tres modos divinæ illustrationis. Pastores cognoverunt Christum angeli ministerio, magi stellæ beneficio, Simeon et Anna solo interno Spiritus sancti lumine. Ita enim alii illuminantur ab angelis, alii per miracula, alii solo Spiritus sancti magisterio, qui postremus modus ordinarius est, et nobis communis, qui in templum convenimus, ut ibidem illustremur a Spiritu sancto docente per suos prædicatores. Attollamus igitur oculos et nos, mentemque advertamus ad hodiernum evangelium, quo et ipsi cernere queamus salutare Dei.

I. Quæritur cur lex purificationis a Deo lata? Respond. primo, propter immunditiam conceptus et partus humani, quæ ex peccato originali profuit, velut pœna et index illius: proinde, castitatem conjugalem nequaquam accedere ad virginæam, quod illa sordibus seateat, ideoque purificatione indigeat.

Secundo, tropologice, ut indicaretur omnes, quotquot peccatum pariunt purificatione pœnitentiæ indigere; et tum primum exacto die quadragesimo, id est, vitæ hujus cursu in templum gloriæ ascendere, Deoque sisti posse: dicuntur etiam bruta quædam sese purificare, velut elephas, qui sub lunam novam flumine se purificat et herbas versus cælum jectat, auctore Pierio, l. II. hierogl. docens suo exemplo nos, ut cor nostram mensura exomologesi purificemus. Cæterum lex illa non obligat mulieres christianas, utpote cæremonialis; et sic respondit Innocentius III. cap. unic. de purificatione post partum. Recte tamen et istæ faciunt, si ad venerationem et imitationem B. Virginis per dies quadraginta abstinent.

II. Quæritur, cur primogenitorum oblatio præcepta? Lev. XII. Resp. primo, quia titulo creationis et supremi domini omnia Deo debentur, ideo primogenita saltem in recognitionem petiit. Hanc causam reddit, Exod. XIII. dicens: *Mea sunt enim omnia.*

Secundo, titulo liberationis et redemptionis, qua Judæorum primogenita tutatus est ab exterminatore angelo, qui Ægyptiorum primogenita omnia occiderat. Hæc etiam ratio redditur loco citato paulo inferius.

Tertio, ut moneamur exordîa actionum nostrarum præsertim gravium Deo dicere, omniaque nostra a Deo ejusque opis imploratione ordiri, ut alias vidimus.

III. Quæritur, quæ hostia offerenda erat pro purificatione matris? Resp. si divites fuissent parentes, offerri debebat agnus anniculus, una cum pullo columbæ, vel turture: si pauperes duo pulli columbarum, vel duo turtures, Lev. XII. Ratio legis videtur fuisse, primo, ut puerpera gratias ageret Deo quod periculum partus evaserit, quod notandum est prægnantibus, ut ante partum se communiant salutaribus sacramentis; quia periculum vitæ in partu subeunt.

Secundo, ut hostia sua indice moneantur prolem suam ita educare, ut agniam innocentiam præ se ferat, et columbinam simplicitatem.

Tertio, ut ipsa fidem conjugalem merito servet, quemadmodum et columbæ, de quibus scribit Plin. l. X. c. XXXIV. *Pudicitia columbis prima est, neutri nota adulterina, tori fidem non violant, communemque servant domum, imperiosos mares, subinde etiam iniquos ferunt.* Turtur in solitudine, columba inter homines degit, ut discant conjugata, utrique vitæ, activæ et contemplativæ studere; et ab oneribus ad orationem et gemitus subinde se recipere.

IV. Quæritur, cur non agnum, sed par turturum, aut duos pullos columbarum obtulit Deipara?

Resp. primo, ex paupertate, quia cum paupere filio pauper vivere voluit, ideo etiam pauperum hostiam dare. Dicit aliquis, ditatam fuisse ex auro oblato a magis: sed quid si aurum id non totum acceperit, sed modice delibavit? Quid si id pauperibus mox erogavit? Quid si pro fuga Ægyptiaca servasse voluisset? Denique, licet id aliis retinisset usibus, decens tamen erat, ut ipsa pauper pauperum, non divitum hostiam offerret.

Secundo, ob mysterium, quia Christus ipsemet erat agnus verus, quem præfigurabat ille typicus; debet autem umbra cedere veritati. Fuit igitur in hac oblatione Christus agnus matutinus, fu-

turus postea vespertinus, in cruce scilicet immolandus, ut sic impleret figuram jugis sacrificii, Exod. XXIX. ut docet S. Bernard. serm. II. et IV. de purificatione.

Tertio: « Quia talem hostiam, inquit Eucherius Lugdun. hom. infra octav. nativitat. offerre debuit Virgo Maria, per quam castitas et humilitas figuratur, quæ inter omnes mulieres et castior et semper humilior extitit; et bene quidem non singulari, sed paria obtulit, quæ non corpore tantum, sed corde et animo casta et humilis erat. » Accedit S. Bernard. qui serm. LIX. in Cant. ait: « Quia columba libidinosa avis est, non decuit eam offerri in sacrificium Domini, nisi sane ea ætate, qua nesciret libidinem. At turturis non assignatur ætas, quoniam agnoscitur castitas in quacumque ætate. »

V. Quæritur: Tenebaturne Deipara lege purificationis, et Christus lege primogenitorum?

Respondetur negative, ex communi patrum sententia.

Ratio prima, quia Deipara non concepit Christum, *suscipiente viri semine* (quod expresse apposuit lex, ut Deiparam hinc excluderet) sed opera Spiritus sancti: deinde, quia partus Virginis fuit purissimus, omnis sordis, et fluxus sanguinis (ob quem videtur lex purificationis statuta esse, ut habetur Levit. XII. vers. IV.) Dexpers. Unde S. Augustinus, libr. de V. hæres. hæ. V. ait: *Stulte, unde sordes in virgine matre, ubi non est concubitus cum homine patre? Unde sordes in ea, que nec concipiendo libidinem, nec pariendo passa est dolorem?*

Ratio secunda est, quia Christus nascens: *Non aperuit vulvam matris*, (quod etiam expresse inseruit lex, Exod. XIII. ut Christum hinc excluderet) sed clausum matris uterum penetrando prodiit in lucem.

VI. Quæritur, cur Simeon testis Christi electus, et cur in ejus præsentatione?

Respondetur ad primum, quia Simeon erat vir sanctissimus, et quia propheta, et quia maxime senex, et quia magno desiderio Christi adventum præstolabatur, doctus a Spiritu sancto eum se visurum: uti innuit evangelium. Talis autem testis decebat Christum Dominum. Et tales etiam aliarum rerum testes esse deberent, justi, timorati, et Spiritu sancto afflati.

Resp. ad secundum, quia Christus tunc offere-

batur veluti servus et peccator; in tanta igitur abjectione testem habere debuit suæ divinitatis et sanctitatis. Observatum id est in aliis etiam Christi gestis, in quibus veluti unus e peccatoribus haberi poterat, veluti in circumcisione, in qua vel ipsum ejus nomen eum ab omni sceleris labe purum ostendit: in baptismo, in quo Spiritus sanctus in specie columbæ super eum sedens suspicionem labis abstersit: in cruce, in qua cælum et elementa, ipse latro et centurio innocentiam ejus contestati sunt.

VII. Quæritur, cur viso Christi dimitti petiit Simeon? Dic enim sancte senex, cur nunc dimitti vis, cum potius optare deberes vitam longiorem, ut vita vera, quam in ulnis gestas, diutius frui posses? Sed audi: Tria sunt, inquit, quæ meum animum ad id impellunt. Primum quidem, quia cum mors omnibus terrori sit, nunc dum vitam manibus, et sinu gesto, motus mihi omnis adimitur, nec elabi patior hanc tuto et cum gaudio moriendi opportunitatem. Cum quis manus plenas divitiis habet, vel in thesaurum incidit, locare illum in tuto loco statim cogitat. Ita ego, ait, inventum hunc thesaurum, per mortem meam tutum in sempiternum reddere cogito, quem certe multis expositum periculis in hac vita non ignoro. Deinde: Vidi, inquit, vidi oculis meis tam ingens, tam præclarum bonum, ut nihil amplius expectandum sit, quod videam, imo claudendi oculi sunt ne rebus istis humanis fedentur, ne si forte in turpem aliquam rem, vel mortem incurram, contristentur, atque ita meam mihi hanc, quam hausi oculis pulchritudinem et mundissimum nitorem, qui me summopere recreat, atque confortat, vel eripiat prorsus, vel certe imminuat, et obscurat. Denique: Animadverto, ait, quanta puer olim passurus sit mala, quantam heu! Vim sanguinis profusus, quam horrendam, crudelemque mortem per meos etiam Judæos (quis credat?) obiturus sit, ideo horrent oculi horum aspectum et in mortem claudi malunt, quam superstites esse: scies tamen tu filii hujus mater, cum *tuam ipsius animam pertransibit gladius doloris*, quam acerba sint hæc futura, quæ mente revolvo. Ego vero in modum cygni cælesti cantu viam patrum lætus inibo: quem et nos ut sequamur simili clausula, rogemus, etc.